

**dvig digitalne
kompetentnosti**

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Digitalna strategija šole

OŠ Brežice

julij 2023

Uvod

Digitalna kompetenca v širšem pomenu pomeni samozavestno, kritično in ustvarjalno rabo informacijskokomunikacijskih tehnologij za doseganje ciljev, povezanih z delom, zaposljivostjo, učenjem, prostim časom, vključitvijo in/ali sodelovanjem v družbi.

Vir: Okvir DigCompEdu: <https://www.zrssi.si/pdf/digcompedu.pdf>

V šolskem prostoru se učitelji opiramo na dva dokumenta, kjer sta predstavljena okvirja digitalnih kompetenc. Prvi (Okvir digitalnih kompetenc za državljane; DigComp) je namenjen vsem državljanom, torej tudi učencem, in je orodje za izboljšanje digitalnih kompetenc, predstavljeno s petimi področji, 21 kompetencami na 8 ravneh. Drugi dokument (Evropski okvir digitalnih kompetenc izobraževalcev; DigCompEdu) pa je namenjen izobraževalcem, torej učiteljem, kjer je naveden nabor kompetenc, specifičnih za ta poklic, ki bo učiteljem omogočal izkoristiti potencial digitalnih tehnologij za izboljšave in inovacije v izobraževanju.

Okvir digitalnih kompetenc za državljane; DigComp: <https://www.zrssi.si/pdf/digcomp-2-1-okvir-digitalnih-kompetenc.pdf>

Evropski okvir digitalnih kompetenc izobraževalcev; DigCompEdu: <https://www.zrssi.si/pdf/digcompedu.pdf>

Vizija vzgojnoizobraževalnega zavoda za dvig digitalne kompetentnosti

VIZIJA OSNOVNE ŠOLE BREŽICE

Temelj naše vizije so vrednote in poslanstvo. Vizija Osnovne šole Brežice je izgrajevanje takšnih razmer oziroma okolja, ki omogočajo nadpovprečno rast in vrhunsko kakovost – odličnost v vseh segmentih delovanja naše ustanove.

Poslanstvo Osnovne šole Brežice je vzgojiti in izobraziti ustvarjalne učence, razviti visoko profesionalne strokovne in druge sodelavce, prav tako pa širiti in poglobljati teorijo in prakso vrhunske kakovosti – odličnosti s partnerji v okolju.

Sooblikovati želimo dobrega človeka z odličnim znanjem, kar bomo dosegli tudi z izvajanjem učnih aktivnosti (ob uporabi IKT), ki bodo omogočale učencem izgrajevanje veščin za 21. stoletje.

Da bi uspešno skrbeli za dvig digitalne kompetentnosti vseh sodelujočih, je na šoli oblikovanih več akcij:

- oblikuje se t. i. učeča se skupnost učiteljev, ki izmenjuje primere dobre prakse, širi spretnosti določenih orodij in aplikacij (tematske pedagoške konference),
- strokovne delavce šole obveščamo o izobraževanjih izven zavoda, jih spodbujamo k udeležbi ter načrtovanju lastnega razvoja digitalnih kompetenc,
- oblikuje se sistematičen pregled in nabor predvidenih kompetenc, spretnosti na določenih ravneh za učence od 1. do 9. razreda tako, da se le-te nadgrajujejo pri vseh predmetih,
- oblikuje in dopolnjuje se nabor orodij, ki jih učenci v določenih obdobjih izobraževanja usvajajo.

Analiza stanja 1

V mesecu juniju 2022 je potekala prva analiza stanja zavoda z uporabo vprašalnika SELFIE. V njej so raziskovali vsi strokovni delavci ter vsi takratni učenci 6. razreda in dva oddelka 8. razreda.

Glede na izvedeno analizo stanja z vprašalnikom SELFIE v juniju 2022 smo prepoznali 2 močnejši področji ter 2 področji, kjer vidimo možnost napredka:

Prvi močnejši cilj glede na specifikacijo vprašalnika je:

A3: Novi načini poučevanja, saj imamo na šoli podporo pri preizkušanju novih načinov poučevanja z digitalnimi tehnologijami. Vodstvo nas podpira pri izobraževanjih, težava so le plačljivi programi, zato se bomo osredotočili na storitve, ki so brezplačne.

Drugi močnejši cilj glede na specifikacijo vprašalnika je:

E4: Komuniciranje s šolsko skupnostjo, saj na šoli uspešno uporabljamo digitalno tehnologijo za komunikacijo, povezano s šolo. Dobro prakso smo že pred leti uvedli z vpeljavo urejanja skupnih dokumentov, koledarjev ipd. pri šolskem delu strokovnih delavcev, saj so v tak način dela vpeti vsi strokovni delavci.

Postavki, cilja, kjer vidimo možnost napredka, sta:

1) G1: Vrednotenje spretnosti, kjer učitelji uporabljamo digitalne tehnologije za preverjanje in vrednotenje zmožnosti učencev. Ta cilj želimo povezati s cilji formativnega spremljanja. Pomembno je, da nadgrajujemo spretnosti učencev od 1. razreda dalje in o tem, katere spretnosti so učenci usvojili, obveščamo ostale učitelje v višjih razredih. Velik izziv nam povzroča čas, namenjen usposabljanju učiteljev, saj smo delavci šole vpeti smo v mnogo aktivnosti, projektov ... Želimo si povezati učitelje, ki formativno spremljanje suvereno uporabljajo pri pouku, z drugimi učitelji, ki potrebujejo podporo na tem področju. Želimo si poiskati, preizkusiti in narediti seznam aplikacij, spletnih strani, ki olajšajo delo učitelja pri preverjanju in vrednotenju zmožnosti učencev. Želimo si, da bi sčasoma učenci samostojno spremljali svoje delo ob vodenju učitelja.

2) E2: Izdelovanje digitalnih virov, kjer učitelji izdelujemo digitalne vsebine, ki so v pomoč pri poučevanju. Želimo si ustvariti učečo se skupnost učiteljev, ki bodo izvajali delavnice za učitelje ter nadarjene učence, saj vidimo tu potencial, da bi ti opolnomočeni učenci lahko bili podpora sošolcem ter tudi učiteljem. Želimo si pripraviti seznam aplikacij ter programov, ki so smiselni za določeno aktivnost. Spodbujali bomo medpredmetno sodelovanje ter naredili načrt spretnosti, katere želimo sistematično graditi od 1. do 9. razreda.

Analiza stanja 2

V mesecu aprilu in maju 2023 je potekala druga analiza stanja zavoda z uporabo vprašalnika SELFIE. V njej so raziskovali vsi strokovni delavci ter vsi tokratni učenci 5. razreda in 7. razreda.

Podrobnejša analiza sledi ...

Opremljenost

Šola je priklopljena na Arnes optiko. Včlanjeni smo v federacijo izobraževalnih omrežij eduroam.

Na šoli sta dve računalniški učilnici s 15 oz. 16 računalniki ter tablični računalniki, ki so na voljo za izposajo za delo v razredu.

V vsaki učilnici je na voljo povezava s projektorjem, v nekaterih pa tudi interaktivne table ali interaktivni zaslone. Na voljo sta tudi dva interaktivna zaslona, ki sta mobilna.

Vsak učitelj ima za delo na voljo prenosnik.

Vsi zaposleni in učenci imajo urejene AAI račune ter možnost uporabe storitev Office365.

Pri nakupu opreme sledimo razpisom na MIZŠ, Arnesu ...

Na voljo je tudi nekaj tablic za učitelje, nekaj grafičnih tablic, kompleti KUBO robotika, kompleti Lego Mindstorms, kompleti Lego Spike, micro:biti, aplikacija KOBİ bralnik, v eni učilnici je na voljo tudi ActiveFloor.

Razvoj digitalnih kompetenc na vzgojnoizobraževalnem zavodu

V preteklih letih smo sodelovali pri različnih (razvojnih) projektih, ki so spodbujali razvoj digitalnih kompetenc učiteljev in učencev:

- projekt E-šolstvo (2008-2013),
- projekt e-Šolska torba (2013-2015),
- projekt Inovativna pedagogika 1:1 v luči kompetenc 21. stoletja (2013-2015),
- projekt MENTEP – sistemska podpora digitalne pedagoške prakse (2015-2018)
- projekt ATS 2020 – Formativno spremljanje in vrednotenje transverzalnih veščin ob podpori IKT (2015-2018),
- projekt Inovativna učna okolja podprta z IKT – Inovativna pedagogika 1:1 (2017-2022),
- projekt POGUM – Krepitev kompetence podjetnosti in spodbujanje prožnega prehajanja med izobraževanjem in okoljem v osnovnih šolah (2017-2022).

V letošnjem šolskem letu 2022/2023 bodo vsi strokovni delavci povabljeni, da se udeležijo MOOC tečajev Moja digitalna identiteta ter Varna raba interneta in naprav.

Na šoli se bodo vsak mesec izvajale delavnice, ki podpirajo razvoj digitalne kompetentnosti zaposlenih.

Strokovni delavci lahko vsak teden pridejo na srečanje, kjer jim je na voljo ROID (računalnikar in organizator informacijskih dejavnosti). Srečanja so namenjena načrtovanju pouka in razvijanju digitalnih kompetenc učiteljev in učencev.

Učeča se skupnost skrbi za širjenje znanj s področja digitalne kompetentnosti. Vsakih nekaj tednov so na voljo srečanja, kjer so predstavljene aplikacije, programi ali primeri dobre prakse pri pouku.

Za razvoj digitalnih kompetenc po vertikali skrbijo vsi strokovni delavci šole. Vsak učitelj pregleda lastne učne načrte in skozi določene vsebine uči digitalno pismenost pri posameznih predmetih kot redni del pouka. Preglednica, ki jo spreminjamo, dopolnjujemo, je vodilo, katere spretnosti morajo učenci v določenem obdobju usvojiti, učitelji vseh predmetov pa označijo, katere spretnosti bodo usvajali pri posameznih predmetih.

Za razvoj digitalnih kompetenc po vertikali nam je v pomoč preglednica, ki jo je pripravil ZRSŠ: <https://docs.google.com/spreadsheets/d/1I6fOc-D3KK945ZC5nMJDHaBDm2kNhpJ25Ucl1PPM2BE/edit#gid=1097700938>

Preglednica razvijanja digitalnih kompetenc učencev od 1. do 9. razreda: <https://docs.google.com/spreadsheets/d/1H3a6AJ1K6NYifDTkvcU2IBXB3IChMj1PfSLIt6oJlc/edit?usp=sharing>

Vsak učitelj pri svojem predmetu vsaj enkrat mesečno pripravi delo v okolju MS Teams (ali v drugem okolju, kjer poteka delo na daljavo). S tem ohranjamo spretnosti za delo v teh okoljih tako pri učencih kot učiteljih.

Pravila šolskega reda

Uporaba digitalne tehnologije pri pouku je predpisana s Pravilnikom o rabi IKT, kjer je navedeno, da smejo učenci, le v dogovoru s posameznim učiteljem ter za namene pouka, uporabljati mobilne telefone in druge elektronske naprave.

Učencem in učiteljem je za zgoraj navedeni namen dovoljeno uporabljati mobilne telefone ter tablične in namizne računalnike. Kot šola, ki stremi k napredku in kakovosti, si prizadevamo, da uporabo IKT tehnologije redno vključujemo v pouk. Stremimo pa tudi k temu, da učence opolnomočimo do te mere, da bodo z rabo IKT tehnologije, spleta ter raznolikih aplikacij, izboljšali proces učenja.

Pri uporabi IKT tehnologije sledimo smernicam, ki so objavljene na [Smernice za uporabo zaslonov pri otrocih in mladostnikih | www.nijz.si](#). Učence ozaveščamo o posledicah neprimernih vsebin in jih usmerjamo k rabi kvalitetnih spletnih vsebin.

Načrt izvedbe

1. Oblikovanje t. i. učeče se skupnosti učiteljev, ki izmenjuje primere dobre prakse, širi spretnosti določenih orodij in aplikacij (tematske pedagoške konference). Poleg vključimo tudi posamezne učence.
2. Obveščanje strokovnih delavcev šole o izobraževanjih izven zavoda, spodbujanje k udeležbi ter načrtovanju lastnega razvoja digitalnih kompetenc.
3. Sistematičen pregled in nabor predvidenih kompetenc, spretnosti na določenih ravneh za učence od 1. do 9. razreda tako, da se le-te nadgrajujejo pri vseh predmetih.
4. Oblikovanje in dopolnjevanje nabora orodij, ki jih učenci v določenih obdobjih izobraževanja usvajajo.

Učitelji pri delu uporabljamo Pedagoško kolo, avtorja Allana Carringtona, ki nam pomaga poiskati orodja, s katerimi bi najbolje podprl proces učenja in učencem omogočil razvijanje kompetenc 21. stoletja. Pozorni smo na to, da digitalna orodja uporabljamo zato, ker je njihova raba smiselna in ne, ker neko orodje poznamo.

Stopnjo didaktične uporabe IKT učitelj vrednotimo po modelu SAMR (zamenjava, obogatitev, sprememba in nov pristop).

Posamezne aplikacije oz. programe lahko vrednotimo tudi s pomočjo preglednice (naslednja stran), kjer glede na namen uporabe poiščemo ustrezen opisnik ter tako točkujemo uporabnost aplikacije oz. programa. (Vir: <https://www.inovativna-sola.si/vrednotenje-aplikacij/>)

Aplikacija:

Namen:

Deluje na operacijskih sistemih: android, iOS, Windows

	3	2	1
Relevantnost	Aplikacija je povezana s svojim namenom in primerna za učence.	Aplikacija je deloma povezana z namenom in večinoma primerna za učence.	Aplikacija ni v skladu s svojim namenom, manj primerna za učence.
Prilagajanje	Aplikacija ima visoko stopnjo prilagodljivosti, ki omogoča spreminjanje vsebine in nastavitev v skladu s potrebami učencev.	Aplikacija ponuja omejeno prilagodljivost in zmožnost prilagajanja vsebine in nastavitev potrebam učencev.	Aplikacija ne ponuja možnosti prilagajanja potrebam učencev.
Povratna informacija	Učenci prejmejo specifično, individualno povratno informacijo.	Učenci prejmejo povratno informacijo.	Učenci ne dobijo povratne informacije.
Miselni procesi	Aplikacija spodbuja uporabo višjih miselnih procesov, vključno z ustvarjanjem, evalvacijo in analizo.	Aplikacija omogoča uporabo različno zahtevnih miselnih procesov, vendar prevladujeta razumevanje in pomnjenje.	Aplikacija je omejena na uporabo manj zahtevnih miselnih procesov, kot sta razumevanje in pomnjenje.
Uporabnost	Učenci lahko samostojno zaženejo in uporabijo aplikacijo.	Učenci potrebujejo navodila oz. prikaz delovanja aplikacije s strani učitelja.	Aplikacijo je težko uporabljati, večkrat se sesuje.
Vključenost učencev	Učenci so zelo motivirani za uporabo aplikacije.	Učenci uporabljajo aplikacijo v skladu z navodili.	Učenci rabo aplikacije dojemajo kot »dodatno šolsko delo« in pogosto zatajajo k aktivnostim, ki niso povezane z njihovo nalogo.

Deljenje	Rezultati oz. izdelki učencev so shranjeni v aplikaciji, učitelj jih lahko izvozi.	Rezultati oz. izdelki učencev so shranjeni v aplikaciji, vendar z omejeno možnostjo izvoza podatkov, lahko celo zahtevajo uporabo zaslonских slik.	Rezultati oziroma povzetek dejavnosti učencev se le deloma oz. ne shranjujejo.
Uspešnost učencev	Ob uporabi aplikacije učenci izkazujejo izjemen napredek.	Ob uporabi aplikacije učenci izkazujejo zadovoljiv napredek.	Ob uporabi aplikacije učenci izkazujejo minimalen napredek oz. ni dokazov za njihov napredek.
Nivo uporabe po SAMR modelu	Uporaba aplikacije omogoča spremembo aktivnosti in pomembno vpliva na zasnovu in izvedbo dejavnosti, oziroma omogoča aktivnost, ki brez nje ne bi bila izvedljiva (Redefinicija).	Dejavnost ostaja enaka, a njena izvedba je z uporabo aplikacije učinkovitejša (Obogatitev).	Uporaba aplikacije ne prinaša dodane vrednosti (Zamenjava).

Izobraževanja za učitelje, delavnice za učence

Šolsko leto 2022/2023

dejavnosti za učitelje	čas izvajanja	število ur izvajanja	organizator
Active Floor	večkrat preko celotnega šolskega leta	2,5	OŠ Brežice, učitelj
Moja digitalna identiteta, spletni tečaj	več terminov preko celotnega šolskega leta	16	Arnes
Varna raba interneta in naprav	več terminov preko celotnega šolskega leta	16	Arnes
DDK: Poklicno delovanje	januar, februar 2023	16	ZRSSŠ
DDK: Vodenje in podpora učencem pri pridobivanju digitalnih kompetenc	več terminov preko celotnega šolskega leta	16	ZRSSŠ
DDK: Digitalni viri	več terminov preko celotnega šolskega leta	16	ZRSSŠ
DDK: Poučevanje in učenje	več terminov preko celotnega šolskega leta	16	ZRSSŠ
DDK: Opolnomočenje učencev	več terminov preko celotnega šolskega leta	16	ZRSSŠ
DDK: Vrednotenje	več terminov preko celotnega šolskega leta	16	ZRSSŠ
MS Teams	oktober 2022	3	OŠ Brežice, učitelj
Konferenca CARNET	november 2022	24	CARNET
Mladostniki in spletna pornografija	november 2022	5	NIJZ
Teden digitalnega izobraževanja	november 2022	8	Arnes
Formativno spremljanje	december 2022	4	OŠ Brežice, učitelji
Digitalne kompetence učencev po DigComp	januar 2023	2	OŠ Brežice, učitelji
Spoprijemanje s spletnim nasiljem zaradi spola	februar 2023	8	TRACED
Bomo umetni inteligenci odprli šolska vrata?	marec 2023	1	Modrijan
Preprečevanje spletnega nasilja	marec 2023	16	Arnes
Delavnica animiranega filma	marec 2023	8	Art KINO mreža slovenika
Interaktivne vsebine H5P	marec 2023	16	Arnes
Umetna inteligenca	marec 2023	1,5	OŠ Brežice, učitelj
Canva	več terminov v marcu in aprilu 2023	2	OŠ Brežice, učitelj
Digitalne pasti	april 2023	1,5	Neodvisen: TV
Nearpod	april 2023	1	OŠ Brežice, učitelj

Wizer.me	april 2023	1	OŠ Brežice, učitelj
Spletno anketiranje	april 2023	16	Arnes, splet
Teden digitalnega izobraževanja	junij 2023	8	Arnes
Analiza dosežkov NPZ z uporabo programa OrKa	junij 2023	1	OŠ Brežice, učitelj
Banka nalog	junij 2023	1	OŠ Brežice, učitelj
Uporaba Googlovih storitev za sodelovalno delo	junij 2023	1	OŠ Brežice, učitelj

dejavnosti za učence	čas izvajanja	število ur izvajanja	organizator
Ure oddelčne skupnosti na temo varne rabe interneta in naprav	večkrat preko celotnega šolskega leta	več ur	OŠ Brežice, učitelji
Evropski teden programiranja (Codeweek)	oktober 2022	več ur	OŠ Brežice, učitelji
Ura za kodo (Hour of Code)	december 2022	več ur	OŠ Brežice, učitelji
Računalniško opismenjevanje učencev 1. triade	preko celotnega šolskega leta	več ur	OŠ Brežice, učitelji
Tehnični dan za učence 6. razreda: računalniško opismenjevanje	september 2022	5 ur	OŠ Brežice, učitelji
Tehnični dan za učence 7. razreda: varna raba interneta, fizično programiranje (KUBO, micro:bit, Lego)	februar 2023	5 ur	OŠ Brežice, učitelji
Delavnice za učence 7. razreda: ActiveFloor, Kahoot!, Canva	april 2023	3 ure	OŠ Brežice, učitelji
Tehnični dan za učence 9. razreda: obdelava podatkov z orodjem Excel	februar 2023	2 uri	OŠ Brežice, učitelji
Tehnični dan za učence OŠPP NIS: računalniško opismenjevanje in varna raba interneta	marec 2023	5 ur	OŠ Brežice, učitelji
Sodelovanje na največjem spletnem kvizu	januar, februar 2023	več ur	OŠ Brežice, učitelji, A1, zavod Varni internet